PRODUSELE ECO CERTIFICATE – CUM LE PROMOVĂM CORECT

Ghid de utilizare pentru promovatori, formatori și operatori ecologici din Moldova

Elaborat în colaborare cu:
Asociația Obștească „Educație pentru Dezvoltare" (AED)
Tamara Șchiopu, expert, „Etnogastronomica" SRL

Editor: Dina Clapco
Design: „Smart Up" SRL

Sincere mulțumiri organizațiilor și fotografilor, care au contribuit cu imagini la alcătuirea acestei broșuri
Proiectul AGRIKLUMEA, www.klumea.org : coperta din față, paginile 6, 10, 12, 18
Katalyst Kitchens, www.katalyst.md: paginile 5, 9
Ecoparadis, www.ecoparadis.md : pagina 11
Natalia Stelea: paginile 4, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Acest material este realizat în cadrul proiectului „InfOrganic Moldova 2020-2022", implementat de A. O. „Educație pentru Dezvoltare" (AED), cu suportul financiar al Fundației „Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein" (LED).

AED mulțumește Tamarei Șchiopu pentru produsul elaborat.

CUPRINS

Prefață		4
Obiectele promovării		4
Elemente legislative		6
Capitolul 1.	**Agricultura Ecologică – un concept complex promovat corect**	9
Capitolul 2.	**Agricultura ecologică din farfuria ta**	12
	Diferența nutrițională	13
Capitolul 3.	**Agricultura ecologică și sănătatea ta**	14
	Pesticidele	14
	Nitrații	15
	Antibioticele	16
	Aditivii	16
	Culturile și Organismele Modificate Genetic OMG	17
Capitolul 4.	**Agricultura ecologică, clima și viitorul tău**	19
	Sustenabilitate	19
	Schimbarea climei și reziliența	20
Capitolul 5.	**Agricultura ecologică pentru sol și biodiversitate**	21
Concluzie		23
Anexa 1		23

PREFAȚĂ

Felul în care consumatorul alege astăzi să facă cumpărăturile și comportamentul său în raport cu acest proces, indiscutabil, au un efect asupra întregii Planete.

Această realitate reprezintă o oportunitate excelentă pentru promovatorii agriculturii ecologice de a-și face auzită vocea și de a comunica, simplu și clar, despre beneficiile produselor ecologic certificate.

Broșura de față este pregătită, ținând cont de legislația națională a Republicii Moldova cu privire la publicitate și conține constatări și formulări, care pot fi utilizate în comunicările despre agricultura ecologică și produsele alimentare ecologic certificate. Autoarea se bazează pe principiile agriculturii ecologice și cuprinde așa domenii ca:

- nutriția,
- sănătatea,
- schimbarea climei,
- solul,
- biodiversitatea.

Fiecare capitol este alcătuit din 1) preambul, 2) AȘA DA! – formulări corecte, care pot fi preluate integral pentru promovare și 3) AȘA NU! – formulări eronate, care trebuie evitate.

Totodată, sfatul este ca utilizatorul să verifice constatările și afirmațiile folosite în materialele promoționale cu specialiștii de la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Departamentul Agricultura Ecologică, organismele naționale de certificare și, după caz, cu Agenția de Protecție a Consumatorului.

OBIECTELE PROMOVĂRII

Această lucrare se referă la promovarea următoarelor categorii:

- agricultura ecologică,
- practici agricole ecologice,
- gospodării ecologice certificate ori aflate în conversie,
- produse alimentare și de îngrijire (cosmetică), ecologic certificate, ambalate și/sau la vrac.

În cazul **produselor ecologice ambalate**, se practică aplicarea pe ambalaje a mesajelor de promovare și a simbolurilor specifice.

Pe de altă parte, **produsele la vrac**, gospodăriile ecologice, tehnicile agricole și agricultura ecologică la general sunt promovate, de regulă, prin panouri, pliante, broșuri, bannere, cărți poștale, accesorii vestimentare și altele.

Toate categoriile de mai sus pot fi promovate și în formă digitală: pe pagini web, rețele sociale (Facebook, Instagram, etc.), unde diversitatea, volumul și frecvența mesajelor de promovare pot fi nelimitate.

Mai jos propunem o îndrumare, care susține alegerile profesionale în promovarea unităților agricole, a produselor alimentare și cosmetice ecologice, precum și practicile acestora.

ÎNDRUMARE: REPERE JUSTIFICATIVE ÎN PROMOVAREA PROFESIONALĂ A PRODUSELOR ȘI PRACTICILOR ECOLOGICE

CE PROMOVĂM?	EXEMPLU	DOVADĂ / JUSTIFICARE NECESARĂ
Produs ambalat autohton	Ceai ecologic sau Ceai Bio[1]	Sigla națională „Agricultura Ecologică Republica Moldova”, sigla și codul unic al organismului de certificare.
Produs ambalat de import/ export	Vin ecologic	Sigla internațională „Agricultura Ecologică” (UE, SUA, sigle ale țărilor de origine, sigla organismului de certificare, codul unic al organismului de certificare
Produs în vrac	Castraveți ecologici	Certificat de Conformitate valabil în anul respectiv, emis de către un organism de certificare
Gospodărie în agricultura ecologică – „operator certificat în agricultura ecologică”	Ecoferma SRL	Contract valabil de încadrare în agricultura/ producția ecologică, încheiat cu un organism de certificare.
Practici ecologice	Excluderea fertilizanților minerali solubili	Standardele Internaționale pentru Agricultura Ecologică, Legi naționale cu privire la agricultura ecologică, standarde ecologice private.
Valori ecologice	Agricultura ecologică susține și dezvoltă sănătatea solurilor, a plantelor, animalelor, oamenilor și planetei ca un tot întreg, indivizibil.	Cele 4 principii-cheie ale Agriculturii Ecologice (vezi pag. 11)
Mesaj de interes public	Agricultura ecologică poate încetini schimbarea climei.	IFOAM Factsheet[2] „AE minimizează consumul de energie cu 30-70% pe unitatea de teren prin eliminarea energiei necesare pentru fabricarea îngrășămintelor sintetice și prin utilizarea inputurilor interne ale fermei, reducând astfel combustibilul utilizat pentru transport”

Tabelul de mai sus este ilustrat în format de Infografic pe coperta din spate a broșurii.

Tot ce este ilustrat, publicat sau promovat fără reperele justificative, indicate mai sus, trebuie pus sub semnul întrebării, deoarece pot fi falsuri pasibile de contravenții civile sau chiar penale.

[1] Noțiunile Eco, Bio, Organic, Ecologic în contextul agriculturii ecologice și a produselor derivate din aceasta se consideră sinonime și se bucură de același nivel de protecție contra falsurilor și abuzului publicitar.

[2] https://www.ifoam.bio/sites/default/files/2020-05/ifoam_climate_change_eng_web.pdf

BINE DE ȘTIUT

- **Noțiunea de „producător ecologic" nu este definită sau cuprinsă de standardele ecologice, pentru că un producător, spre deosebire de un produs certificat, nu poate fi ecologic. Este corect să se utilizeze sintagma „operator certificat în agricultura ecologică"**

- **La fel nu putem defini ca fiind eco/bio/organic: rețetele gastronomice, meniurile, bucatele pregătite sau localurile de alimentație publică, chiar dacă acestea folosesc ingrediente ecologic certificate.**

Și mai complicate pentru promovatori și consumatori sunt cazurile în care operatorii certificați ecologic practică „producerea paralelă" și propun consumatorului atât produse certificate ecologic, cât și produse convenționale, iar marca comercială include elementul bio/eco/organic. De exemplu, EcoFerma SRL deține certificat de conformitate ecologică pentru mentă și vinde „Ceai de Mentă" certificat ecologic, dar are și „Miere de la EcoFerma" care nu este certificată.

PROMOVATORII, în asemenea cazuri, sunt îndemnați să se limiteze la categoriile de promovare înscrise mai sus, folosind repere justificative. (Pagina 5)

CONSUMATORII, la rândul lor, sunt sfătuiți să fie vigilenți și să solicite explicații și detalii de la furnizor, atunci când sunt pe punctul de a face o alegere în favoarea unui sau altui produs, calificat eco.

ELEMENTE LEGISLATIVE

În Republica Moldova Legea nr. 62 din 17 martie 2022 cu privire la publicitate este actul care reglementează conținutul materialelor de promovare în diferite domenii.

Această lege are drept scop organizarea și dezvoltarea pieței naționale de publicitate în temeiul principiilor concurenței loiale și a protecției drepturilor consumatorilor de publicitate.

Art. 20 din Legea nr. 62, definește noțiunea de „publicitate înșelătoare" ca fiind publicitatea care, în orice mod, inclusiv prin modul de prezentare, induce ori poate induce în eroare consumatorul, deoarece conține date ce nu corespund realității.

Astfel, promovarea produselor ecologic certificate poate fi înșelătoare, dacă aceasta conține informații eronate despre:

- caracteristicile produsului promovat;
- natura și compoziția produsului;
- modul de cultivare și procesare;
- rezultatele așteptate ca urmare a consumului;
- actele necesare pentru fabricarea și/sau comercializarea produsului;
- deținerea drepturilor de proprietate intelectuală;
- sursa de informații suplimentare;
- alte informații care nu corespund realității.[3]

Cu alte cuvinte, produsele și practicile ecologice trebuie promovate în limitele normelor legislative și nu pot exagera capabilitatea sau performanța unui produs anumit.

De exemplu, textele de promovare, care conțin mențiuni nutriționale sau de sănătate, trebuie să aibă la bază documente justificative, care ar putea fi prezentate utilizatorului, la solicitare. Iar afirmațiile promoționale trebuie prezentate clar și fără exagerare.

Un alt aspect al procesului de promovare a produselor ecologic certificate, reglementat prin Legea nr. 62, se referă la potențialul prejudiciu, adus concurenților comerciantului, care prin activitatea sa creează elemente sau condiții permanente de concurență neloială[4].

În contextul concurenței neloiale, este important să atragem atenția la Art. 21, care se referă la publicitatea comparativă, și care identifică, în mod implicit, un concurent al comerciantului ori unul sau mai multe produse oferite de un concurent.

Conform acestui articol, publicitatea comparativă este permisă în cazul în care sunt întrunite cumulativ mai multe condiții[5].

AȘA NU!

Nu se acceptă enunțurile sau constatările potrivit cărora un produs alimentar, fie el și ecologic, previne, tratează sau stopează agravarea unor boli umane și/sau compensează deficitul de vitamine și minerale.

Ce înseamnă Articolul 21 pentru promovatorii produselor ecologic certificate?

Chiar dacă constatările despre un produs ecologic certificat sunt net superioare și adevărate, fiind justificate prin date științifice sau statistice, comparațiile nu sunt permise, dacă ele pot fi percepute ca denigratorii în raport cu alte produse similare, oferite de concurenți.

[3] https://lege.md/cu_privire_la_publicitate/art-20

[4] Concurența este considerată neloială atunci când activitatea comerciantului se realizează prin folosirea de procedee nelegale, contrare uzanțelor comerciale.

[5] https://lege.md/cu_privire_la_publicitate/art-21

Deseori alimentele ecologic certificate sunt promovate prin prisma practicilor agricole aplicate la cultivarea ingredientelor și, mai ales, a impactului cultivării asupra mediului.

Asemenea mesaje sunt prevăzute de Legea nr. 62, în articolele 12-17, ca fiind *„mesaje de interes public"*, care au ca obiect promovarea unor valori, idei și/sau scopuri de interes public ori comunitar, în vederea creșterii gradului de conștientizare, schimbarea atitudinii și a comportamentului social, prevenirea și contracararea viciilor sociale[6].

Mesajele de interes public pot fi difuzate atât de entitățile din sectorul public, cât și de organizațiile necomerciale sau din proprie inițiativă, dar în toate cazurile, rigorile de corectitudine și exactitate rămân obligatorii.

De exemplu, modul de viață sănătos, ocrotirea sănătății și protecția mediului sunt mesaje de interes public. Cu toate acestea, constatările despre impactul benefic al practicilor ecologice asupra mediului înconjurător și asupra sănătății trebuie să aibă la bază dovezi veridice și/sau științifice.

În Moldova, nu există, deocamdată, un "Cod Verde" național de promovare a mesajelor de interes public cu privire la impactul ecologic, care ar ghida și ar oferi surse oficiale de date statistice și științifice. În lipsa acestuia, promovatorii și formatorii trebuie să caute surse din afară și, respectiv, să se asigure de competența autorilor și de veridicitatea conținutului materialelor folosite.

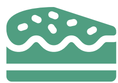
Acest fapt îngreunează sarcina promovatorului și, evident, implică riscuri de utilizare a informațiilor eronate.

BINE DE ȘTIUT

Publicitatea evident exagerată și constatările care nu pot fi percepute literalmente, nu sunt interzise, atât timp cât ele nu conduc la erori materiale, precum ar fi:

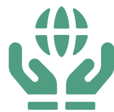
„Cel mai fericit loc de pe planetă!"

„Cea mai dulce recompensă"

„Băutura care îmi oferă aripi"

„Împreună schimbăm lumea"

Totodată, afirmațiile subiective de felul „preferatele mele..." și testimonialele oferite de către influenceri și celebrități sunt acceptate, atât timp cât consumatorul înțelege că acestea sunt doar opinii și preferințe personale.

Un adevărat gol de repere justificative există în denumirea mărcilor comerciale (branduri), a unităților economice (SRL, coop, etc), a paginilor de pe rețele sociale (FB; IG, etc) și a paginilor web (www...), deoarece prevederile actuale legale cu privire la Agricultura Ecologică și actele normative derivate nu cuprind domeniile de mai sus, respectiv, cazurile de abuz și inducere în eroare a consumatorilor sunt numeroase.

ÎNDRUMARE: PROMOVAȚI CORECT ȘI OFERIȚI INFORMAȚII JUSTIFICATE.

- Când alegeți o constatare pentru un material promoțional, aveți grijă de contextul în care o folosiții, deoarece textul imediat dinaintea sau de după constatarea promoțională, precum și imaginile folosite pot altera sensul cuvintelor.
- Căutați și păstrați informația necesară, pentru a justifica afirmațiile pe care le scrieți.
- Majoritatea constatărilor incluse în broșură sunt bazate pe principiile și standardele agriculturii ecologice și se referă la tehnicile agricole și nu la produse. Respectiv, pentru promovarea unui produs alimentar specific poate fi necesară informație din surse suplimentare.
- Puteți apela la ajutorul specialiștilor din Departamentul Agricultură Ecologică de la Ministerul Agriculturii, sau de la organismele de certificare, dar nu uitați să oferiți cât mai multe detalii despre obiectul promovării și contextul în care va avea loc promovarea ca atare.

[6] https://lege.md/cu_privire_la_publicitate/capitolul-III

CAPITOLUL 1

AGRICULTURA ECOLOGICĂ – UN CONCEPT COMPLEX, PROMOVAT CORECT

Globalizarea pieței alimentare a condus la scăderea biodiversității, simplificând și omogenizând la maximum landșafturile agricole.

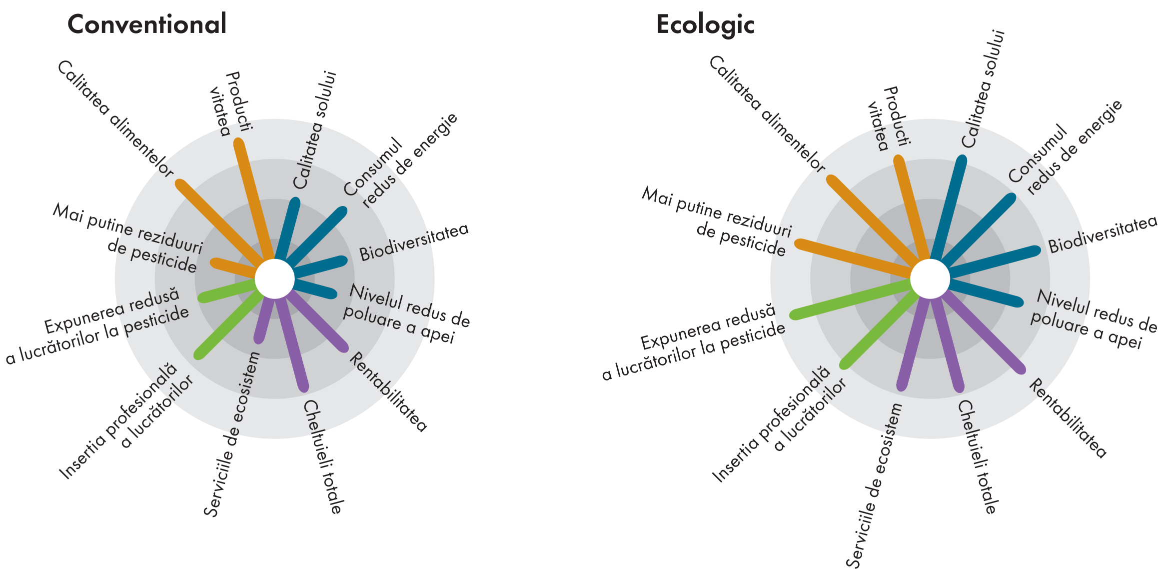
Odată cu acest declin, solul degradează, umiditatea din sol se pierde și se elimină „gazele de seră", care provoacă schimbarea climei, punând în pericol însăși securitatea alimentară de pe glob. Lanțurile valorice de alimente au devenit atât de complexe, încât și-au pierdut orice reziliență în fața șocurilor globale și regionale de natură economică, politică și climatică. Astfel, se periclitează viitorul civilizației umane, care riscă să sufere de foame, sete și epidemii.

Soluții unice și imediate nu există, dar totuși, agricultura ecologică, se numără printre industriile, care abordează problemele globale într-o manieră holistică, pornind de la ideea unui „tot întreg". Totodată, agricultura ecologică este un concept complex, care trebuie explicat cu răbdare, într-un mod narativ și vizual pe înțelesul consumatorului, fără a compromite etica de comunicare și fără a recurge la constatări populiste.

Dacă abordăm sustenabilitatea ca pe o roată cu mai multe osii, diferența dintre agricultura ecologică și agricultura neecologică/convențională devine mai clară.

Figura 1 prezintă avantajele în cazul agriculturii ecologice, ce țin de: calitatea solului, protecția solului, protecția apelor, protecția aerului, biodiversitate, neexpunerea la pesticide.

Figura 1. Agricultura ecologică versus agricultura convențională

Sursa: Sustenabilitatea și calitatea produselor ecologice. Broșură elaborată de Institutul de Cercetări pentru Agricultură Ecologică FiBL, Elveția Ediție pentru Republica Moldova

Or, consumatorii din Moldova par a fi orientați preponderent spre avantaje de sănătate, calitate nutrițională și siguranță alimentară. În capitolele care urmează, vom aborda fiecare din aceste aspirații și vom arăta cum ele pot fi promovate în mod corect.

Sarcinile formatorilor și promovatorilor agriculturii ecologice și a produselor ecologic certificate sunt:

- **educația consumatorul în ideea avantajelor ecologice de durată, pentru generațiile viitoare și pentru sănătatea și securitatea nu doar personală, dar și a omenirii în ansamblu;**
- **prezentarea „sănătății" ca pe un concept holistic, în care sănătatea unui om (copil sau adult) nu poate fi abordată în afara sănătății solului, a plantelor, a animalelor și a mediului înconjurător;**
- **identificarea unor argumente echilibrate, bazate pe principii internaționale, standardele agriculturii ecologice și cercetări științifice aprofundate, dar fără populisme.**

CE ESTE AGRICULTURA ECO?

„Agricultura ecologică reprezintă un sistem de producție, care susține bunăstarea solurilor, a ecosistemelor și a oamenilor. Aceasta are la bază sistemele ecologice, biodiversitatea și ciclurile de viața, adaptate la condițiile locale, în locul utilizării substanțelor chimice cu efecte adverse. Agricultura ecologică combină tradiția, inovația și știința în beneficiul mediului înconjurător și promovează relațiile echitabile precum și o calitate bună a vieții tuturor celor implicați."[7]

[7] https://archive.ifoam.bio/sites/default/files/page/files/dooa_romanian.pdf

Temelia perfectă pentru promovarea agriculturii ecologice și tot ce ține de ea sunt cele patru principii-cheie și standardele ecologice, care determină cadrul normativ, etic și social pentru fiecare operator și produs ecologic.

Principiul sănătății

Agricultura ecologică trebuie să păstreze și să consolideze sănătatea solului, plantelor, animalelor, oamenilor și planetei, ca tot unitar și indivizibil.

Promovatorii și formatorii vor atrage atenția asupra faptului că acest principiu accentuează că sănătatea unui om sau a unei comunități nu poate fi separată de sănătatea solului. Solul sănătos produce plante sănătoase, care susțin sănătatea animalelor și a omului.

Principiul ecologic

Agricultura ecologică trebuie să se bazeze pe sisteme și cicluri ecologice vii, să lucreze cu acestea, să încerce să le imite și să le consolideze.

Acest principiu încadrează agricultura ecologică în sistemele ecologice vii, din natură. Orice alt sistem de producție agricolă, care nu are similarități în natură, nu poate fi considerat ecologic.

Principiul corectitudinii

Agricultura ecologică trebuie să se bazeze pe relații, care să asigure corectitudinea în privința mediului înconjurător comun și a egalității de șanse în/la viață.

Acest principiu subliniază faptul ca cei implicați în agricultura ecologică ar trebui să se bucure de o calitate bună a vieții și să contribuie la suveranitatea alimentară și la reducerea sărăciei.

Și încă un aspect foarte important: acest principiu insistă asupra faptului că animalelor ar trebui să li se ofere condițiile și oportunitățile de viață, care să fie în acord cu fiziologia, instinctele naturale și bunăstarea lor.

Principiul administrării

Agricultura ecologică trebuie gestionată într-o manieră prudentă și responsabilă, pentru a menține sănătatea și bunăstarea generațiilor actuale și viitoare și a proteja mediul.

Potrivit acestui principiu, precauția și responsabilitatea sunt principalele preocupări în gestionarea, dezvoltarea și alegerea tehnologiilor în agricultura ecologica. Cei ce practică agricultura ecologică pot spori eficiența și pot crește productivitatea, dar acest lucru nu ar trebui să pună în pericol mediul înconjurător ori sănătatea și bunăstarea oamenilor.

În baza acestor principii-cheie sunt elaborate o serie de standarde – reguli, aspirații, accente și renunțări – care explică simplu deosebirea dintre agricultura ecologică și agricultura neecologică. Standardele ecologice sunt justificate prin cercetări științifice și sunt reglementate prin legi. Respectiv, utilizarea acestor norme în mesajele de promovare este binevenită.

AȘA DA! Mesaje promoționale derivate din standardele ecologice

Agricultura ecologică aspiră la:

- respect pentru viață,
- conservarea resurselor naturale,
- circuite de lucru închise, pe cât este posibil,
- stimularea fertilității solului,
- varietate mare de habitate,
- protecție preventivă, și nu directă, a plantelor,
- bunăstarea animalelor, acces la spații în aer liber sau pășuni,
- animale sănătoase și robuste,
- produse alimentare de calitate superioară,
- nivel sporit de acceptare în rândul populației non agricole.

Gospodăriile ecologice renunță la:

- semințe modificate genetic sau tratate cu pesticide sintetice,
- erbicide,
- îngrășăminte minerale cu azot și îngrășăminte cu fosfor ușor solubile,
- pesticide sintetice,
- regulatori de creștere pentru plante (hormoni),
- utilizarea de rutină a medicamentelor veterinare,
- promotori anti-microbieni de creștere,
- performanță maximă în producția agricolă vegetală și în creșterea animalelor.

Procesatorii ecologici renunță la:

- îndulcitori artificiali, stabilizatori, conservanți, glutamat ca potențator de arome și gust,
- coloranți, arome artificiale,
- grăsimi hidrogenate.

CAPITOLUL 2

AGRICULTURA ECOLOGICĂ – DIN FARFURIA TA

Pentru ca un produs alimentar să fie etichetat ca fiind ecologic, fiecare organizație implicată trebuie să respecte standardele ecologice și să dovedească acest lucru unui organism oficial de certificare ecologică.

Asta înseamnă că, atunci când pe un produs alimentar este inscripționat simbolul Eco, Bio sau Organic, consumatorii pot fi siguri că ceea ce mănâncă a fost produs după niște reguli, în care pot avea încredere[8].

Următoarele mesaje sunt bazate pe principiile-cheie și standardele agriculturii ecologice și se potrivesc pentru promovarea încrederii în produsele alimentare în mod echitabil și justificat:

AȘA DA!

- Alimente în care poți avea încredere;
- Eco – un simbol al încrederii;
- Toate produsele ecologice provin din surse de încredere;
- Produsele ecologice sunt alimente sigure pentru femeile însărcinate și cele care alăptează;
- Alimentele ecologice pentru bebeluși reprezintă până la 80% pe piața alimentelor pentru bebeluși din multe țări[9];
- Alimentele ecologice trebuie să fie certificate prin lege, astfel încât să fiți siguri că produsul și ingredientele provin din surse verificate;
- Certificarea și etichetarea ecologică sunt convenite la nivel național și internațional și este o garanție a calității alimentelor, inspectată și certificată independent peste tot în lume;
- Dacă alegeți un produs ecologic certificat, înseamnă că sprijiniți trasabilitatea și veți ști întotdeauna ce se află în mâncarea dvs.;
- Mâncarea Eco înseamnă un nivel mai înalt de bunăstare a animalelor, cantități mai scăzute de pesticide, fără erbicide sau îngrășăminte artificiale.

Promovatorii vor atrage atenție la echilibrul din mesajele de mai sus și la lipsa declarațiilor populiste, a constatărilor terapeutice ale produselor sau a amenințărilor la adresa sănătății.

Bunăoară, constatările de mai jos, cu referință la alimentele ecologice, sunt false și nu pot fi utilizate:

AȘA NU!

- X **Mâncare fără pesticide;**
- X **Mâncare fără nitrați;**
- X **Mâncare din produse sănătoase;**
- X **Produsele ecologice nu conțin chimicale;**
- X **Produsele ecologice sunt obligatorii pentru o alimentație sănătoasă;**
- X **Produsele Eco sunt cele mai calitative!**

[8] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018R0848&from=RO

[9] https://www.ifoam.bio/sites/default/files/2020-05/Organic3.0_v.2_web.pdf

Diferența nutrițională între produse eco și produse convenționale

Cercetarea literaturii de specialitate și meta-analizele efectuate până acum duc la concluzia că alimentele ecologice se deosebesc de cele convenționale și, la o comparație directă, ocupă o poziție mai convenabilă (vezi Figura 2).

Cercetările demonstrează[10] că produsele ecologice au un conținut mai sporit sau, cel puțin, același nivel de substanțe vegetale secundare/antioxidanți, vitamine și acizi grași nesaturați decât produsele convenționale.

La capitolul „proteină", cerealele ecologice cedează, însă, în fața celor convenționale.

Figura 2: Compararea alimentelor ecologice și convenționale în baza unor parametri de calitate selectați – tendințe conturate prin studiul literaturii de specialitate, 2011–2020

Parametri	Tendințe					
Minerale	(1) Conținut complet	(4) Conținut complet	(7) Conținut complet	(6) Conținut de iod și selen		
Proteine	(3) Conținut complet	(6) Conținut complet	(4) Conținut complet			
Vitamine	(2) Conținut de vitamina C	(7) Conținut de vitamina A, C și E	(6) Conținut de alfa-tocoferol	(3) Conținut de vitamina A, C și E	(1) Conținut complet	(4) Conținut complet
Substanțe vegetale secundare	(2) Conținut complet	(4) Conținut de antioxidanți	(3) Conținut de fenol	(7) Conținut de fenoli și antioxidanți		
Acizi grași nesaturați	(3) Conținut de Omega-3	(6) Conținut de Omega-3	(5) Conținut de Omega-3	(6) Conținut de acid linoleic		

Ecologic este mai bine decât convențional
Nu există diferențe
Ecologic este mai puțin bine decât convențional

Legume
Fructe
Cereale
Produse lactate
Carne

Sursa: Sustenabilitatea și calitatea produselor ecologice. Broșură 2021 Ediție pentru Republica Moldova nr 1129, FiBL

[10] 1. Hunter et al. (2011) [18]
În această lucrare sunt analizate 33 de studii separate cu privire la diferențele existente în conținutul de vitamine și substanțe minerale din alimentele vegetale, produse ecologic și convențional.
2. Brandt et al. (2011) [19]
Efectuată în baza a 65 de studii separate, această cercetare abordează influența sistemului de producere ecologic și a celui convențional asupra conținutului de substanțe vegetale secundare și de vitamine în fructe și legume.
3. Smith-Spangler et al. (2012) [20]
Autorii acestui studiu au analizat peste 240 de studii separate, pentru a determina, dacă alimentele ecologice sunt mai sănătoase decât cele produse convențional.
4. Barański et al. (2014) [21]
În această meta-analiză au fost evaluate rezultatele a 343 de studii separate referitoare la diferențele semnificative între fructele, legumele și cerealele produse ecologic și convențional în ceea ce privește conținutul de substanțe componente importante.
5. Średnicka-Tober et al. (2016) [15]
În acest studiu sunt comparate rezultatele a 67 de studii separate referitoare la substanțele componente ale produselor din carne fabricate ecologic și convențional.
6. Średnicka-Tober et al. (2016) [16]
Autorii au cercetat 170 de studii separate referitoare la diferențele în conținutul de substanțe nutritive prezente în laptele de vaci produs ecologic și cel convențional.
7. Mditshwa et al. (2017) [14]
Acest studiu cuprinde rezultatele a 9 meta-analize efectuate cu privire la calitatea și substanțele componente ale fructelor cultivate ecologic și convențional.

Munca organizațiilor din domeniul agriculturii ecologice continuă în vederea identificării mai multor dovezi nutriționale în favoarea alimentelor ecologice.

Următoarele constatări pot fi utilizate în baza standardelor internaționale și a statisticii disponibile:

AȘA DA!

- **Agricultura ecologica influențează calitatea alimentelor, pe care le consumăm.**
- **Eco este altfel!**
- **Modul în care lucrăm pământul influențează calitatea alimentelor, pe care le consumăm.**
- **Nivelul de acizi Omega 3 din laptele ecologic este diferit, deoarece animalele crescute în habitate ecologice au o dietă naturală, bazată pe iarbă și fân, care conține mult trifoi.**
- **În agricultura ecologică se renunță la utilizarea pesticidelor chimico-sintetice, iar produsele ecologice conțin deseori o cantitate mai mare de substanțe vegetale secundare.**

AȘA NU!

Mesaje eronate:

- X **Alimentele ecologice sunt mai nutritive decât alimentele convenționale.**

CAPITOLUL 3

AGRICULTURA ECOLOGICĂ – ȘI SĂNĂTATEA TA

„Pesticidele" sunt substanțe chimice concepute pentru a nimici insectele, paraziții și alți dăunători (insecticide), bolile fungice (fungicide) și buruienile (erbicide).

Deși agricultura ecologică nu utilizează pesticide sintetice, acestea sunt utilizate în cantități mari în agricultura convențională, provocând poluarea pe scară largă a mediului. Expunerea noastră la aceste substanțe și contaminarea alimentelor provoacă multe discuții și motive de îngrijorare.

Majoritatea lor se folosesc în agricultură, dar ele sunt utilizate și în parcuri, păduri, terenuri experimentale și chiar în grădinile noastre. În rezultat, pesticidele se găsesc acum pretutindeni: în hrană, sol, râuri și în natura sălbatică.

Studii recente privind declinul biodiversității indică impactul pesticidelor ca fiind un factor-cheie[11].

Pe lângă faptul că dăunează ecosistemelor noastre, pesticidele provoacă și o serie de probleme legate de sănătatea umană, de la impact pe termen scurt, cum ar fi dureri de cap și greața, până la boli cronice și afectarea dezvoltării cognitive, în timpul sarcinii.

Organizația Pesticide Action Network a estimat că numărul persoanelor afectate anual de expunerea la pesticide pe termen scurt și lung variază între 1 milion și 41 de milioane de oameni. Cel mai utilizat pesticid din lume, glifosatul, a fost declarat de Agenția Internațională pentru Cercetare în Domeniul Cancerului ca fiind probabil cancerigen uman[12].

Datorită metodelor moderne de măsurare, care sunt foarte exacte, uneori, urme de pesticide sau reziduuri sunt depistate chiar și în alimentele ecologice.

Totuși, analiza comparativă a alimentelor ecologice și convenționale demonstrează, că produsele ecologice prezintă mult mai rar reziduuri de pesticide decât cele convenționale. Pe de altă parte, dacă asemenea substanțe se identifică în alimentele ecologice, concentrația lor este, de obicei, de circa 180 de ori mai mică decât în produsele convenționale.

Un studiu major efectuat în Europa a confirmat, de asemenea, că, în produsele ecologice proaspete, reziduurile de pesticide se întâlnesc mult mai rar decât în produsele convenționale.[13] 44% din alimentele convenționale din Europa prezintă reziduuri în comparație cu doar 6,5% din alimentele ecologice.[14]

[11] https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/824814/expert-committee-pesticide-residues-food-annual-report-2018.pdf

[12] https://www.ifoam.bio/our-work/what/health

[13] https://www.efsa.europa.eu/en/supporting/pub/en-1397

[14] European Food Safety Authority. (2018). Monitoring data on pesticide residues in food: results on organic versus conventionally produced food. EFSA Supporting Publications, 15(4), 1397E. doi:10.2903/sp.efsa.2018.EN-1397

Folosiți mesajele care urmează, pentru a promova legătura între agricultura ecologică și sănătatea umană:

AȘA DA!

- Agricultura ecologică susține sănătatea umană prin controlul dăunătorilor și bolilor, folosind o abordare holistică, care îmbină tehnici precum rotația culturilor, controlul biologic și utilizarea unor substanțe biologice cu un prag toxic foarte scăzut.
- Erbicidele, precum glifosatul, pot fi detectate în produsele alimentare, inclusiv în pâine. Utilizarea lor este interzisă în agricultura ecologică.
- Alegerea Eco este o modalitate de a vă limita expunerea la pesticide, erbicide, mulți aditivi și conservanți.
- Fermierii ecologici își propun să folosească dușmanii naturali ai dăunătorilor, astfel încât să nu folosească pesticide.
- Multe pesticide rămân în unele dintre alimentele pe care le mâncați, în ciuda spălării și gătitului.
- S-a constatat că alimentele ecologice, inclusiv fructele și legumele, alimentele procesate, produsele lactate și cele din carne conțin mai puține pesticide[15].

AȘA NU!

Mesajele de mai jos sunt eronate:

- X **Alimentele ecologice nu conțin reziduuri de pesticide.**
- X **Solurile ecologice nu conțin reziduuri chimice.**
- X **O modalitate de a elimina expunerea la pesticide este să mâncăm alimente ecologice.**

NITRAȚII

Conținutul de nitrați în produsele agricole provine, în primul rând, din îngrășăminte. Utilizarea îngrășămintelor minerale cu azot ușor solubile provoacă absorbția de către plante a unei cantități excesive de nitrați.

În agricultura ecologică, azotul poate fi administrat numai în formă biologică, prin intermediul compostului, cu gunoiul de grajd sau alte surse de azot organic, care poate fi obținut și prin intermediul fixării microbiene (la plantele leguminoase).

Azotul organic este absorbit mai greu de plante, iar datorită acestui fapt, produsele ecologice au un conținut mai scăzut de nitrați. Dacă îngrășămintele organice vor fi aplicate în volum exagerat, atunci, în mod evident, cantitatea de nitrați din produsele ecologice va fi mai mare[16].

AȘA DA!

Folosiți mesajele de mai jos, pentru a explica legătura între agricultura ecologică și nitrați:

- **Fermierii care practică agricultura ecologică pot aplica îngrășămintele minerale cu azot doar în formă biologică.**
- **Alimentele ecologice sunt crescute cu îngrășăminte naturale, cu mai puțină energie și mai multă grijă față de animale.**
- **Operatorii ecologici nu folosesc îngrășăminte sintetice, care provin din arderea combustibililor fosili.**

AȘA NU!

Mesajul de mai jos este eronat:

- X **Produsele ecologic certificate nu conțin nitrați.**

[15] https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/824814/expert-committee-pesticide-residues-food-annual-report-2018.pdf

[16] Sustenabilitatea și calitatea produselor ecologice. Broșură 2021 Ediție pentru Republica Moldova nr 1129, FiBL

ANTIBIOTICELE

Standardele joase de bunăstare a animalelor din sistemul industrial al zootehniei determină utilizarea excesivă și sistemică a antibioticelor „de profilaxie” și în calitate de susținători de creștere, fapt ce subminează capacitatea acestora de a vindeca infecțiile. În rezultat, viața oamenilor este pusă în pericol, din cauza apariției microorganismelor rezistente la antibiotice.

AȘA DA!

Folosiți mesajele de mai jos, pentru a explica legătura între agricultura ecologică și antibiotice:

- **Agricultura ecologică interzice utilizarea de rutină a antibioticelor.**
- **Operatorii ecologici tratează preponderent cauzele apariției infecțiilor și a bolilor la animale. Astfel se reduce necesitatea de utilizare a antibioticelor.**
- **Antibioticele de profilaxie nu sunt necesare pentru cârdurile și turmele mai mici de animalele, care au acces la aer liber.**

AȘA NU!

Mesajele de mai jos sunt eronate:

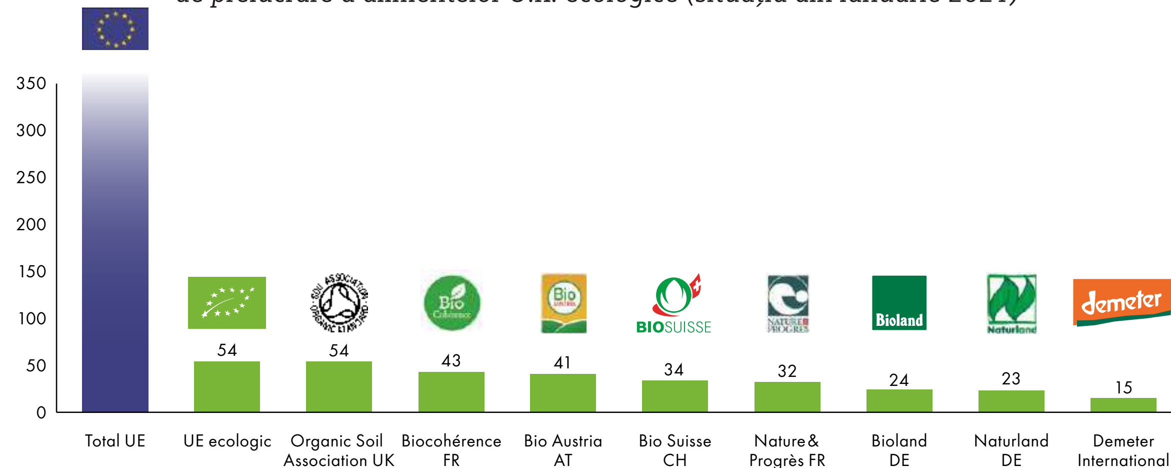
- X **Agricultura ecologică interzice utilizarea antibioticelor.**
- X **Fermierii ecologici nu utilizează medicamente veterinare sau antibiotice.**
- X **Produsele ecologice de origine animală nu conțin reziduuri de antibiotice.**

ADITIVII

Produsele ecologic certificate sunt fabricate, folosind metode de prelucrare, care garantează integritatea organică și calitățile vitale ale produsului , iar aceste principii sunt menținute prin toate etapele de fabricare.

Doar o listă puternic restricționată de aditivi esențiali și conservanți poate fi aplicată în cazul produselor prelucrate ecologic. Această listă variază de la țară la țară și de la un organism de certificare la altul[17], vezi Figura 3.

Figura 3: Numărul de aditivi permiși în Europa în procesul de prelucrare a alimentelor O.K. ecologice (situația din ianuarie 2021)

[17] Sustenabilitatea și calitatea produselor ecologice. Broșură 2021 Ediție pentru Republica Moldova nr 1129, FiBL

AȘA DA!

Este important să acceptăm că produsele ecologic certificate pot conține anumiți aditivi și conservanți, respectiv, mesajele corecte de promovare pot fi următoarele[18]:

- **Standardele ecologice interzic utilizarea de ingrediente toxice.**
- **Alimentele ecologice pot fi produse, folosind doar produse și substanțe naturale.**
- **Vinurile ecologice sunt produse prin modalități care reduc potențialul de reacții alergice, prin restricționarea de utilizare a dioxidului de sulf.**
- **Grăsimile hidrogenate și coloranții, conservanții și aditivii alimentari artificiali, inclusiv benzoatul de sodiu, aspartamul și tartrazina colorantă alimentară sunt interzise în conformitate cu standardele ecologice.**
- **Alimentele ecologice nu pot fi iradiate.**
- **Fructele și legumele ecologice nu pot fi spălate în apă cu clor.**
- **Numai acoperiri de ceară ecologică pot fi utilizate pe fructele și legumele ecologice.**
- **Aromele naturale, utilizate în alimentele ecologice certificate, nu pot fi extrase folosind ingrediente din surse fosile, precum hexanul și acetona.**

AȘA NU!

Mesaje eronate:

- X **Produsele ecologice nu conțin substanțe toxice.**
- X **Produsele ecologice nu conțin aditivi, coloranți sau conservanți.**
- X **Produsele ecologice nu conțin nanoparticule, OMGuri, grăsimi hydrogenate.**

CULTURILE ȘI ORGANISMELE MODIFICATE GENETIC OMG

O plantă, un animal sau un microorganism care este transformat prin inginerie genetică se numește Organism Modificat Genetic. Un produs care este rezultatul ingineriei genetice se numește „OMG” sau „derivat al OMG-urilor”, în funcție de circumstanțe.

OMG-urile și derivații acestora sunt interzise în sistemele alimentare și agricole ecologic certificate, din cauza potențialului impact negativ asupra mediului și asupra societății.

Cu regret, însă, trebuie să recunoaștem că răspândirea OMG-urilor prin intermediul agriculturii industriale a înregistrat o poluare sporită cu OMG-uri nedorite a culturilor și a terenurilor, fapt ce cauzează costuri imense de curățare și gestionare a riscurilor pentru fermierii și procesatorii de alimente fără OMG-uri.

BINE DE ȘTIUT

OMG-urile nu trebuie confundate cu soiurile și rasele hibride, obținute prin procesul de selecție artificială și acceptate în agricultura ecologică.

[18] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018R0848&from=RO

Deși cultivarea și importul de OMG-uri sunt interzise în Republica Moldova, majoritatea produselor din carne, ouă și lactate provin de la animale hrănite cu ingrediente OMG[19].

Cea mai mare parte a produselor de pe piață nu sunt cultivate sau crescute cu OMG-uri, consumatorii, însă, nu întotdeauna au posibilitatea să facă alegerea în cunoștință de cauză cu privire la ceea ce cumpără.

AȘA DA!

Mesajele de mai jos vin să susțină promovarea agriculturii ecologice vis-a-vis de organismele modificate genetic:

- **Culturile și ingredientele modificate genetic sunt interzise de standardele ecologice.**
- **Furajele modificate genetic sunt interzise pentru animale în temeiul standardelor ecologice.**
- **Pentru a respecta standardele ecologice, fermierii și procesatorii nu pot utiliza OMG-uri și trebuie să demonstreze că își protejează produsele de contaminare cu produse interzise.**

AȘA NU!

Mesaje eronate:

- X **Produsele ecologice nu conțin OMG-uri.**
- X **Fermele ecologice nu sunt contaminate cu OMG-uri.**

[19] https://www.maia.gov.md/ro/content/3927

CAPITOLUL 4

AGRICULTURA ECOLOGICĂ, CLIMA ȘI VIITORUL TĂU

În fața schimbărilor climatice devastatoare, îngrășămintele sintetice cu azot sunt un factor major, care contribuie la aprofundarea crizei. Lanțul global de aprovizionare cu îngrășăminte azotate sintetice a fost responsabil pentru emisiile estimate la 1,250 de milioane de tone de CO_2, în 2018, ceea ce reprezintă aproximativ 21,5% din emisiile directe anuale din agricultură (5,800 de milioane de tone).

Pentru comparație, emisiile globale generate de aviația comercială, în 2018, au fost de aproximativ 900 de milioane de tone de CO_2.

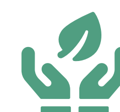
Consumul mediu anual global pe cap de locuitor al îngrășămintelor azotate sintetice a crescut de 5 ori, începând cu anii 1960: de la 3 kg pe persoană, în 1960, la 15 kg pe persoană, în 2018. În America de Nord, creșterea a ajuns la 40 kg pe persoană, în 2018.

Agricultura ecologică promovează optimizarea fertilității solurilor prin susținerea asolamentelor, biodiversității și îngrășămintelor verzi și organice.

Aceasta, împreună cu respectul față de lumea naturală și capacitatea de a lucra cu sistemele naturale și nu împotriva lor, face ca agricultura ecologică să prezinte o soluție mai bună pentru viitorul planetei.

Constatările care urmează sunt bazate pe standardele ecologice internaționale. Ele pot fi aplicate cu referință atât la practicile agricole de la fermele eco, cât și la produse specifice, dacă acestea din urmă corespund standardelor ecologice respective.

AȘA DA!

SUSTENABILITATE

- Eco înseamnă să lucrezi cu natura, nu împotriva ei.
- Fermierii ecologici folosesc metode naturale.
- Agricultura ecologică are ca scop reducerea la minimum a perturbărilor în mediul natural.
- Eco înseamnă o abordare echilibrată.
- Agricultura ecologică este concepută, pentru a respecta natura și pentru a spori sănătatea solurilor, a apei și a aerului, a plantelor și animalelor, precum și echilibrul între acestea.
- În agricultura ecologică, buruienile sunt gestionate, iar riscul dăunătorilor și bolilor este redus, folosind tehnici durabile și de conservare a mediului.
- Agricultura ecologică ține cont de mediul local și încurajează utilizarea resurselor locale.
- Agricultura ecologica este lider în durabilitate.
- Fermele ecologice sunt mai diverse. Acest lucru contribuie la reducerea la minimum a riscurilor economice, prin reducerea dependenței unui fermier de o singură cultură.
- Agricultura ecologica susține familiile micilor producători.

AȘA DA!

SCHIMBAREA CLIMEI ȘI REZILIENȚA

- În medie, fermele ecologice consumă mai puțină energie.
- Agricultura ecologică poate contribui la atenuarea schimbărilor climatice.
- Fermele ecologice tind să aibă emisii mai mici.
- Adoptarea în toată Europa a unei agriculturi prietenoase cu natura, cum ar fi agricultura ecologică, ar putea oferi populației în creștere o alimentație sănătoasă, ar menține exporturile-cheie și ar conduce la reducerea emisiilor agricole cu 40-50%, până în 2050.
- Adoptarea unei agriculturi prietenoase cu mediul, împreună cu alte schimbări-cheie ale sistemului alimentar, ar putea menține încălzirea globală sub 2°C.
- Fermele ecologice sunt mai rezistente la schimbarea climei.
- Culturile ecologice au performanțe mai bune, în timpul crizelor climei.
- Solurile organice stochează de două ori mai multă apă, iar asta le ridică reziliența în fața schimbărilor climatice.

Ca și orice formă de agricultură, agricultura ecologică își lasă amprenta asupra mediului înconjurător, limitează biodiversitatea naturală și afectează solurile. Prin urmare, este importantă respectarea regulilor de echilibru și echitate în mesajele promoționale.

AȘA NU!

Constatările de mai jos sunt populiste și vor fi evitate:

- X **Fermierii ecologici nu sunt vulnerabili în fața schimbărilor climatice.**
- X **Fermele ecologice nu produc emisii de gaze cu efect de seră.**
- X **Alimentele ecologice nu au amprentă ecologică.**
- X **Agricultura ecologică nu consumă energie din surse fosile.**

CAPITOLUL 5

AGRICULTURA ECOLOGICĂ, PENTRU SOL ȘI BIODIVERSITATE

Agricultura ecologică contribuie la îmbunătățirea fertilității solului prin menținerea și construirea unui sol fertil viu, prin aplicări frecvente de materie organică sub formă de compost verde, gunoi de grajd, culturi de acoperire a solului, rotația culturilor.

Fermele ecologice, care integrează culturile și animalele, pot reduce supra pășunatul și pot facilita reciclarea nutrienților în fermă.

BINE DE ȘTIUT

SOLUL

- Aproximativ 95% din hrana noastră provine din sol.
- Un gram de sol conține până la 10 miliarde de micro-organisme.
- Un hectar de sol poate stoca și filtra apă suficientă pentru 1000 de oameni, timp de un an.
- 65% din apa potabilă se păstrează în sol.

Totodată:

- În ultimii 150 de ani, a fost distrus jumătate din volumul de soluri de suprafață de pe planetă.
- În fiecare minut, omenirea pierde sol fertil cu suprafața de 30 de stadioane.
- Națiunile Unite declară că ne-au rămas mai puțin de 60 de recolte.
- Un centimetru de sol fertil se formează în 100 de ani. Refacerea naturală a solurilor pierdute va lua mii de ani.
- Noi pierdem soluri de 10-40 de ori mai rapid decât le cream.

BIODIVERSITATEA

- 76% din culturile comerciale depind de insectele polenizatoare.
- 90% din porțiile noastre de vitamine, microelemente si antioxidanți provin din plante, care depind de polenizatori.
- Albinele sunt polenizatori importanți. La fel sunt și musculițele, gândăceii, fluturii, moliile, viespile, furnicile, păsările și liliecii.

Totodată:

- 40% din speciile de insecte sunt în declin, iar 30% sunt pe cale de dispariție.
- Studii științifice ne avertizează că viteza de dispariție a insectelor este de 2,5% pe an, adică în 100 de ani pot dispărea toate insectele de pe glob.
- Principala cauză a dispariției insectelor este agricultura intensivă.

Următoarele constatări sunt extrase din standardele ecologice și pot fi utilizate în promovarea gospodăriilor ecologic certificate și a practicilor ecologice prietenoase solului și biodiversității.

AȘA DA!

- **Agricultura ecologică se bazează pe plante sănătoase din sol îngrijit.**
- **Agricultura ecologică creează un sol sănătos și viu.**
- **Agricultura ecologica dezvoltă fertilitatea solului în mod natural, folosind compost și îngrășăminte verzi.**
- **Fermele ecologice au o gamă mai diversă de microbi, care trăiesc în sol. Acest lucru ajută culturile să crească fără îngrășăminte artificiale.[20]**
- **Fermele ecologice sunt mai diverse din punct de vedere ecologic.[21]**
- **Metodele agricole ecologice sporesc biodiversitatea.[22]**
- **Abundența albinelor este mai mare în câmpuri ecologice.[23]**
- **Numărul speciilor de polenizatori este mult mai mare în câmpurile ecologice.[24]**
- **Agricultura ecologică menține mai curată apa pentru fauna sălbatică.[25]**
- **Agricultura ecologică scade riscul de poluare în râuri și ape subterane.[26]**

AȘA NU!

Deși la fermele ecologice se muncește permanent pentru protejarea solurilor și a apelor, este greșit să afirmăm, că:

- X **Solurile ecologice nu conțin nitrați.**
- X **Agricultura ecologică elimină riscul de poluare în râuri și apele subterane.**
- X **Agricultura ecologică nu afectează solul.**

BUNĂSTAREA ANIMALELOR DE FERMĂ

Un capitol aparte îl merită informațiile despre felul diferit în care sunt tratate animalele de fermă în circuitul ecologic. Din păcate, în Moldova, la momentul publicării acestei broșuri, nu exista nicio fermă ecologică de vaci, porci, găini sau alte animale.

Unul dintre motivele lipsei zootehniei ecologice în Moldova este nivelul înalt de viață pentru animale impus de standardele ecologice, condiție care prezintă bariere serioase pentru fermierii locali.

[20] https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0180442
[21] https://besjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1365-2664.12219
[22] https://besjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2664.2005.01005.x
[23] https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ele.12082
[24] https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0167880906001484
[25] https://www.ccsenet.org/journal/index.php/sar/article/view/50106
[26] https://www.researchgate.net/publication/28677945_Nitrate_leaching_Comparing_conventional_integrated_and_organic_agricultural_production_systems

Standardele ecologice insistă ca animalele să aibă foarte mult spațiu natural, aer curat, pășuni ecologice, hrană ecologică, iar dimensiunile cârdurilor și cirezilor să fie relativ mici.

Antibioticele și medicamentele de rutină sunt interzise în zootehnia ecologică, la fel ca și mutilările corpurilor păsărilor și animalelor.

Clonarea, transferurile embrionare, organismele genetic modificate precum și hrana din acestea sunt la fel interzise, iar hrana păsărilor și animalelor trebuie să conțină cel puțin 60% de iarbă și fân.

AȘA DA!

O constatare generală, care poate fi aplicată pentru promovarea zootehniei ecologice:

- **Standardele ecologice sunt cele mai înalte standarde pentru bunăstarea animalelor.**

Albinăritul în Republica Moldova este o preocupare tradițională și răspândită pe larg. În ultimul timp, ia amploare și apicultura ecologică, mierea ecologică fiind un produs solicitat pe piețele externe.

Din păcate, există și foarte multe falsuri cu privire la mierea propusă pentru vânzare pe piața locală. Spre exemplu, deseori se utilizează sintagme de genul „Miere Eco”, „Miere Bio”, „Miere 100% Organică”, etc.

Veridicitatea unor asemenea afirmații poate fi verificată, consultând Registrul Național de Operatori Ecologici înregistrați în Republica Moldova, dar și pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare din Moldova.[27]

CONCLUZIE

Pe măsură ce atitudinea consumatorilor se schimbă spre una mai focusată pe mediul înconjurător, natură și viitor, comunicarea cu publicul larg a ajuns să facă abuz de noțiuni și termeni care definesc produsele alimentare și gospodăriile agricole.

De aceea, este necesar ca experții din industria agro-alimentară ecologică să colaboreze, pentru a contracara falsurile și pentru a ajuta consumatorul, care se confruntă cu o mulțime de etichete, afirmații, amenințări și sfaturi contradictorii, să discearnă adevărul.

Pentru toți actorii implicați este imperativ de a promova mesaje veridice, bazate pe rezultatele cercetărilor recunoscute la nivel internațional și pe cele mai bune experiențe demonstrate în practică.

ANEXĂ

AUTORITĂȚI DIN REPUBLICA MOLDOVA CU ATRIBUȚII DE PROTECȚIE A CONSUMATORULUI

- Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței: http://consumator.gov.md
- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor: http://ansa.gov.md/
- Agenția Națională pentru Sănătate Publică: https://ansp.md/
- Consiliul Concurenței: http://ansa.gov.md/

ACTE LEGISLATIVE VIZATE

- Legea cu privire la publicitate în Republica Moldova
- https://lege.md/act/cu_privire_la_publicitate
- Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor
- Legea nr. 306 din 30-11-2018 privind siguranța alimentelor
- Legea nr. 279 din 15-12-2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare

[27] https://maia.gov.md/ro/content/operatorii-certifica%C5%A3i-%C3%AEn-agricultura-ecologic%C4%83-%C3%AEn-anul-2021

ECO, BIO, OGANIC

ADEVĂRAT | FALS

